

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Alhambravej 15
1826 Frederiksberg C
Tlf. 33 28 70 00
db@dyrenesbeskyttelse.dk
www.dyrenesbeskyttelse.dk

13. juni 2016
Dok. Nr. D16-170936

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af hesteloven/ j.nr. 2015-15-30-00041

Med henvisning til skrivelse af 18. maj 2016 ("Høring over forslag til lov om ændring af hesteloven/ j.nr. 2015-15-30-00041"), hvormed Fødevarestyrelsen (FVST) anmoder om bemærkninger til udkast til Lov om hold af heste skal Foreningen hermed bemærke, som følger:

Dyrenes Beskyttelse er generelt tilfreds med gældende Lov om hold af heste og mener, at loven i sin nuværende form allerede har og fremtidig vil føre til en væsentlig forbedring af de dyrevelfærdsmæssige forhold for heste.

Generelle bemærkninger

Dyrenes Beskyttelse finder det påfaldende, at de væsentligste velfærdstiltag som at heste må gå alene helt er udeladt i forslaget til lov om ændring af hesteloven. Det er uomtvisteligt, at heste er sociale dyr med sociale behov, og at der er væsentlig sammenhæng mellem heste, der går parvis og deres afledte velfærd heraf. Dyrenes Beskyttelse finder det nødvendigt at påpege, at dyreværnsloven gælder for det enkelte dyr. Derfor vil det ikke gøre nogen forskel at iværkssætte en undersøgelse med det formål at sætte et tal på, hvor mange heste der står alene, før der kan fremsættes lovkrav på området. Hvis der kun findes en hest, som går alene, gælder loven fortsat for denne hest.

Dyrene Beskyttelse finder det glædeligt, at føl og plage op til 1år skal motioneres på fold. Det kan tilføjes, at dette oplagt også bør gælde for resten af hestene.

Til gengæld er det stærkt bekymrende, at de såkaldte 2020 krav mht. boksstørrelse for enkelt dyr og folingsbokse rulles tilbage med henvisning til den af Aarhus Universitets udførte videnssyntese¹ på området. Aarhus Universitet konkluderer, at der ikke findes videnskabelig dokumentation for en given boksstørrelse, og at (1,7 x stangmål)² er et minimumsmål for at hesten kan vende sig og rejse sig op. De konkluderer dog samtidig, at det er tiden hestene bruger udenfor boksen og tiden med social kontakt, som er væsentlig i hestevelfærdssammenhæng. Dyrene Beskyttelse finder det slående, at netop disse ting helt er udeladt i lovudkastet. Én af de potentielle forklaringsmuligheder er, at det kunne være en ren forglemmelse, men i givet fald så dog af temmelig påfaldende karakter.

Dvs. såfremt man ønsker at ændre kravene til boksstørrelsen skal man tage de øvrige hensyn til hestene med i loven.

---

¹ Videnssyntese om boksstørrelse for heste af Janne Winther Christensen og Jens Malmkvist, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet, 15. januar 2015.

Specifikke bemærkninger

For at sikre hestes velfærd i Danmark, har Dyrenes Beskyttelse en række forslag til tilføjelser/ændringer i den nuværende lov. Disse fremgår ligeledes af Dyrenes Beskyttelses tidligere høringsvar den 30.05.12, og genfremsættes nedenfor.

§ 2

Tilføjelse

Hestehold: Et hestehold skal til enhver tid bestå af minimum 2 heste.

Begrundelse: Heste er fra naturens side flokdyr og trives bedst sammen med artsfæller. Domesticerede heste har de samme instinkter og adfærd som vildtlevende heste. Da heste er byttedyr er de derfor på konstant vagt over for farer. Heste lever i flok, da mange individer sammen giver større sikkerhed over for rovdyr. En isoleret hest vil være et nemt offer, hvilket får heste som opholder sig uden artsfæller til at blive nervøse og stressede. Længere tids isolation kan føre til både adfærdsmæssige og fysiologiske problemer. Et andet vigtigt aspekt er social adfærd. En isoleret hest vil ikke have mulighed for gensidig pelspleje, leg og kommunikation med andre heste, hvilket er med til at reducere hestens velfærd.

§ 16

Tilføjelse

Folden skal have et areal, som sikrer at heste har mulighed for motion og laverestående heste i hierarkiet kan søge væk fra artsfæller.

Begrundelse: Heste lever i sociale grupper med rangorden. Lavt rangerende individer vil være mere udsatte for aggression fra højtrangerende individer, hvis de ikke har mulighed for at holde afstand. Mangel på plads giver derfor unødige uroligheder og stress i hesteflokken.

Alle heste i en fold skal til enhver tid have adgang til samtidig at opholde sig på et tørt leje.

Begrundelse: Mange folde er dårligt vedligeholdt, hvilket gør det svært eller umuligt for hestene at opholde sig på et tørt areal. Heste, som står i fugt eller mudder, risikerer infektion nederst på benene forårsaget af bakterier, svampe eller mider. Desuden hæmmes hestens bevægelser, hvis den står i mudder, hvilket resulterer i lidt eller ingen bevægelse.

§ 17 stk. 1

Ændring

Nuværende paragraf "Heste skal mindst 2 timer 5 dage om ugen motioneres eller gives fri bevægelse på fold" ændres til:

"Heste skal i mindst 2 timer 7 dage om ugen gives fri bevægelse på fold eller ridehus".

Begrundelse: Hestens trivsel afhænger af sundhed, tryghed og afveksling. Heste har brug for daglig fri bevægelse på fold for at blive både mentalt og fysisk stimulerede. Afveksling fra ophold i stalden giver hesten miljøberigelse og aktivering, som øger hestens velfærd ved at være mentalt stimulerende, hvilket dermed modvirker adfærdsproblemer, stereotypier og stress.

Ophold på fold giver også mulighed for interaktion med artsfæller i form af pelspleje, leg og kommunikation.

Heste i naturen bruger størstedelen af døgnnet på at indtage føde, hvilket hestens fysiologi er indrettet til. En forudsætning for, at hestens mave/tarmkanal fungerer korrekt, er, at spyttproduktionen er tilstrækkelig. Det sikrer man sig dels ved at tilbyde hesten størsteparten af sit foder som strukturfoder, og dels ved at tilbyde den mulighed for at forlænge sin tyggetid. Dette kan opnås ved længere ophold på græsfolde.

Mange heste lider af støvindicerede luftvejssygdomme grundet længerevarende ophold i stald. Ophold på fold reducerer indholdet af luftbåret støv i hestens miljø. Det øger også sundheden for heste at komme på fold, fordi knogle- og senestyrken hos heste, der dagligt kommer på fold, er højere end hos staldholdte heste.

§ 36, stk. 4

Tilføjelse

For hestehold, der er etableret efter den 1. juli 2007, finder § 7 først anvendelse fra den 1. januar 2020.

Begrundelse: Allerede etablerede stalde fra før den 1. juli 2007 kan beholde boksstørrelse (1,7 x stangmål)² givet, at hestene kommer på fold mindst 2 timer 7 dage om ugen samt have adgang til social kontakt med andre artsfæller. Dog skal væsentlig ombyg samt nybyggeri leve op til 2020 kravene. Videnssynthesen fra Aarhus Universitet peger på, at andre forhold end boksstørrelse alene har en rolle, når der tales om hestes behov og velfærd, herunder brug af fold samt mulighed for social kontakt. Der gøres dog samtidig opmærksom på, at (1,7 x stangmål)² er et minimumsmål.

Med venlig hilsen

Dyrenes Beskyttelse

Britta Riis
Direktør

Yvonne Johansen
Dyrlæge, projektleder for heste